

S E R P E N S A E N E U S

01.10

I N D H O L D

Kristelig Lægeforening	2
Lederartikel	3
Referater	4-6
Portræt	7
Studerterne	8
ASR	9
Andagt	10
Nekrolog	11

Kristelig
Lægeforening

Stiftet i 1897
www.klf-dk.org

"Serpens Aeneus" er medlemsblad for Kristelig Lægeforening i Danmark. "Serpens Aeneus" betyder "Kobberslangen" og henviser til foreningens logo. Bladet udkommer 3 gange årligt, 15. april, 15. august og 15. december, deadline 1 måned før.

Redaktion

Ansvarshavende redaktør:

Hans Paulli Jørgensen

Lupinvej 10, 2970 Hørsholm
T: 74 43 21 01, E: serpens@klf-dk.org

Preben Bredesaard

Løvvænget, 2960 Rungsted Kyst
T: 45 76 76 02, E: etik@klf-dk.org

Hans Asger Holmsgaard

Sprogøvej 27, 7680 Thyborøn
T: 97 83 12 57, E: klf@klf-dk.org

Boje Ehmsen

E: bkehmsen@gmail.com

Stof til næste nummer, som udkommer 15. august 2010, skal være redaktionen i hænde senest 15. juli 2010.

Medlemskab

Åbent for enhver læge, der kan tilslutte sig foreningens formål. Kontingentet er 500 kr. for en læge og 750 kr. for lægeægtepar. Pensionerede medlemmer kan søge om kontingentfritagelse. Studenter betaler 50 kr. årligt.

Gaver

Gaver og gavebreve til Kristelig Lægeforening er fradragsberettigede efter ligningslovens § 8A og § 12 stk. 3.

Bank

Nordea reg. nr. 2102
Kontonr. 0600 - 818 - 368.

Bestyrelsen for Kristelig Lægeforening:

Formand

Hans Asger Holmsgaard,
Sprogøvej 27, 7680 Thyborøn
T: 97 83 12 57, E: klf@klf-dk.org

Næstformand, etik- og pressesekretær

Preben Bredesaard
Løvvænget 13, 2960 Rungsted Kyst
Tlf. 45 76 76 02, E-mail: etik@klf-dk.org

Kasserer

Mark McCullagh
Søndergards Allé 47, 3. th., 2760 Måløv
T: 28 94 78 34, E: sekretariat@klf-dk.org

Sekretær

Ellen Mølgaard
Slesvigsgade 27, 2. th., 1762 København V
T: 23 64 17 21, E: ellen.moel@klf-dk.org

Studentersekretær

Ida Järvung, Grønnegangen 7, 1. tv.,
9000 Ålborg
T: 29 93 41 07, E: student@klf-dk.org

Missionssekretær

Sten Houmøller-Jørgensen
Captain Rottbøllsvej 31, 9800 Hjørring
T: 98 90 34 72, E: mission@klf-dk.org

International sekretær

Kristian Kristensen
Ingridsvvej 74A, Lind, 7400 Herning
T: 97 96 01 90, E: icmda@klf-dk.org

Suppleant

Svend Prytz
Grundkær 10, 2650 Hvidovre
T: 38 33 50 30, E: prytz@klf-dk.org

Suppleant

Hans Paulli Jørgensen
Lupinvej 10, 2970 Hørsholm
T: 74 43 21 01, E: serpens@klf-dk.org

Forretningsfører

Svend Bernhard
Birkevang 101, 3250 Gilleleje
T: 35 11 08 59, E: kontor@klf-dk.org

Kristus er opstanden!

I påsken konfronteres vi med det faktum, at Jesus gør alting nyt. Hans lidelse, død og opstandelse kaster nyt lys over både døden og livet.

Hvordan påvirker det vores prioriteringer og handlinger, at dødens magt er knust, at Jesus beviste, "at enhver som tror på mig, skal leve om han end dør?" At være kristen handler ikke kun om at få et nyt syn, men at få helt nye øjne. Vort liv og virke bør bære præg af, at vi følger Jesus, således at vi ser og tjener vore medmennesker med samme afslørende kærlighed.

Tør vi blive en kristen modkultur, der er ligeglad med magt, rigdom og ære, men derimod dyrker Guds Riges principper om at stifte fred, være barmhjertig og tørste efter retfærdigheden?

Lad os som kristne kolleger og studerende hjælpe og støtte hinanden til bedst at hjælpe og blive hjulpet af de mennesker, som vi møder på vores vej.

Stud. med. Boje Kvorning Ehmsen

"Liv og død i lægehænder" – set fra lægens side

Referat af indlæg ved professor i thoraxkirurgi ved Universitetet i Lund

Stig Steen på forårsmødet i Taastrup.

Ved: Hans Holmsgaard

Stig Steen blev født i Bergen i 1948. 20 år gammel begyndte han at læse medicin. Under studiet blev der kun fokuseret på en materialistisk virkelighed, og han mistede derfor al sin tro. Da han samtidigt oplevede – blandt andet i forbindelse med en 30 år kvindes kræftdødsfald - at føle sig fagligt insufficient, kom han så langt ud, at han faktisk planlagde sit eget selvmord. (Han havde kendt 12 læger, der havde suicideret!). Selvmordet blev afværget; men han kom ud i så svær en depression, at han bestemte sig for at opgive sin akademiske karriere. Først da han herefter slappede af, fik han sit livsmød og sin kreativitet tilbage.

Stig Steen har i sit professionelle liv beskæftiget sig meget med kronisk lungesygge. Disse patienter er ofte ensomme og forladte. 20 % af dem dør, mens de står på venteliste til en lungetransplantation. I den situation kan men nemt blive aggressiv, og vreden vendes ofte mod behandlerne. Et ønske fra patienten om dødshjælp kan derfor være forståeligt.

Skal vi hjælpe disse mennesker, må vi hjælpe dem åndeligt. Alle må i det mindste have én ven. Vi kan give dem menneskeværd ved at blive deres ven. På denne måde kan de få livsmødet tilbage. "Mennesket kan ikke leve uden kærlighed".

En engelsk læge har i "Lancet" fået publiceret en artikel om patienter med kranståreforkalkning.

Han kunne her vise, at patienterne klarede sig bedst, hvis de omprioriterede deres liv. Man kunne endda påvise, at stenoserne efterfølgende aftog.

Stig Steen opstillede følgende prioriterede liste over, hvad man kan gøre for at bevare sin mentale sundhed:

- Sørg for at blive stimuleret mentalt ved "Mental aerobics".
- Bevar håbet.
- Dyrk venskaber.
- Modvirk stress ved at undgå bitterhed og manglende tilgivelse.
- Kontroller dine omgivelser og sørg for at få en god nattesøvn.
- Dyrk fysisk aktivitet.
- Sørg for en god ernæring.

Kristelig Lægeforening har meget at bidrage med i denne sammenhæng! Vi kan sørge for ligeværdighed med patienterne. Stig Steen har aldrig hemmeligholdt sin tro. Hvis man siger, hvad man står for, så bliver man mere troværdig. Vi må dog være opmærksomme på troens frugter jævnfør Galaterbrevet kapitel 5. Dine åndelige frugter er tegn på, at du har Helligånden.

Den vigtigste faktor for overlevelse er kærlighed. En vigtig medicin er derfor kontakt til mennesker og menneskelighed. Som læger må vi hjælpe

vore patienter med at opbygge venskaber. Hvis de kan finde venner, så har de også fundet no-

get at leve for. Finder patienten ikke livsgnisten, dør han.

"Liv og død i lægehænder" – set fra patientens side

Referat af indlæg af Preben Bredesgaard på vintermødet i Taastrup.

Ved: Hans Holmsgaard

Preben fortalte om, hvordan det var som tidligere rask pludselig at være syg med 3 kars sygdom i hjertets kranspulsårer. Han blev opereret allerede efter 10 dage. Under indlæggelsen mødte han stor omsorg og professionel omhyggelighed, der blev til trøst og beroligelse. Særligt blev omsorgen fra vennerne og familien af stor betydning for hele forløbet efter operationen.

Generelle overvejelser, når læger bliver syge:

Lægen negligerer ofte sine symptomer. Han op søger ikke behandling og vil selv bære byrden, måske fordi han er bange for diagnosen. Er en sådan "strudsepolitik" ansvarlig? Har man kun ansvar over sig selv? Hvad med familie og venner?

I hvis hænder er du? I dine egne? I din læges? I Guds?

Hvordan kan du finde freden i dit eget sind? Svaret herpå er ved bøn og fordybelse og ved at høre Helligånden tale gennem andre mennesker. Prøv at "tælle dine velsignelser"!

Næste gang Preben bliver syg, vil han ikke bære byrden alene.

Bliver du en bedre læge af at være syg? Måske. Man lærer i hvert fald empati.

Som læge er du en rollemodel. Derfor: vis mod, vær glad, vær lys og vær et forbillede!

Som kristne læger er vi nøglepersoner. Vi skal ikke være bange eller usynlige.

Det er en berigelse at kunne dele hinandens byrder.

Råd til lægen, der har en læge som patient: Giv dig selv, indrøm dine begrænsninger og gør som du plejer.

"Liv og død i lægehænder"

En regnvåd forårsdag i marts, et menighedslokale i Vejle, lækker frisklavet æblekage og kaffe. Alt sammen som krydderi til en eftermiddag med foredrag om liv og død i lægehænder. En måske lidt dyster overskrift at byde foråret velkommen med, men ikke desto mindre et interessant og absolut aktuelt emne at tænke over, overveje og samtale om.

Kristelig Lægeforenings forårsmøde havde besøg af Mogens K. Skadborg (overlæge på anæstesiologisk-intensiv afdeling, Respirationscenter Vest, exam. art. phil. og master i etik og værdier i organisationer), der i samarbejde med en gruppe læger har skrevet en vejledning om etiske og andre overvejelser i, hvordan man i mange etiske problemstillinger ikke kan have en udelukkende lægelig indgangsvinkel til dilemmaerne, da mange af problemstillingerne er alment menneskelige, og at patientens og dennes pårørendes holdninger, livsforhold og vilje skal medregnes.

I ovennævnte afhandling har arbejdsgruppen indsamlet viden om forskellige kulturers tradition og holdninger til fx livsforlængelse og organdonation, for at kunne udruste sundhedspersonalet med en mere nuanceret forståelse af den enkelte patient. Dette eksemplificeres i rapporten med et oversigtsskema. Desuden omtalte han forhold vedrørende livstestamenter og juridiske aspekter omkring patientens autonomi. Man kan via Region Midt eller på DASAIMs hjemmeside erhverve den fulde rapport, såfremt man ønsker uddybende kendskab til indholdet.

Dernæst havde Preben Bredesgaard, KLFs næstformand, et oplæg om at være patient i livstruende sygdomsforløb. Han beskrev lidt om de tanker, man gør sig som syg læge. Foredraget er refereret i dette nummer af Serpens. Jeg vil blot gengive et salmevers, som Preben især fandt trøst ved, og som kan minde os om, at vi ikke står alene, men at vi har en Far i himlen, og som kender den mindste detalje i vores liv.

Salme 51, vers 2 i Den danske Salmebog

Jeg er i Herrens hænder
i alt, som med mig sker.
I smil og gråd jeg kender,
at Herren er mig nær.
Om jeg i dybe dale
må gå den tunge vej,
fra Himlens høje sale
hans øje følger mig.

Prebens konklusion får I også med inspireret af Galaterbrevet 6,2: "Bær hinandens byrder.." og husk, at det også betyder, at andre vil hjælpe med at bære dine!

Også Prebens opfordring: vis mod, vær glad, vær lys og vær forbilleder

På glædeligt gensyn til årsmødet i september

Ellen Mølgaard

Kristelig lægeforening og de kristne medicinkredse

I 2006 blev Ida Järvung indvalgt i Kristelig Lægeforenings bestyrelse og fik til opgave at være foreningens bindeled til de 3 kristne medicinkredse.

Det var en opgave, hun helhjertet gik ind i med glæde og iver.

Hun havde i forvejen en meget stærk personlig tilknytning til mange af de studerende og havde i flere år selv deltaget aktivt i studenterkredsene.

Ida er vokset op i et præstehjem i Lund i Sverige. Siden barndommen har hun altid haft en personlig oplevelse af, at Herren hørte hendes bønner. Konfirmationen som 15-årig blev et trosmæssigt vendepunkt i hendes liv. Hun fornemmede nu et dybere og mere helhjertet tilhørsforhold til Jesus, som herefter kom til at præge hendes liv og færd.

I sine 3 gymnasieår deltog hun aktivt i den svenske kristne studenterbevægelse Credo.

Efter studentereksamen i 1999 valgte hun at studere medicin i København og kom her straks ind i den kristne medicinerkreds.

Ida blev cand.med. fra Københavns Universitet 2006, havde turnus på Hvidovre Hospital og var kortvarigt i almen praksis på Amager. I 2008 blev hun ansat på psykiatrisk afdeling, Hillerød Hospital, og i 2009 skiftede hun til en ansættelse på patologisk afdeling i Aalborg.

For tiden er hun i uddannelsesstilling i almen praksis, Hendes vindende væsen og hendes em-

pati over for patienterne gør hende til en fremragende vejleder og læge.

I Kristelig Lægeforenings bestyrelse sætter vi Idas helhjertede, udadvendte og kærlige holdninger meget højt. Hendes liv er et eksempel til efterfølgelse overalt, hvor hun færdes.

Ida har mødt sit hjertes udkårne og skal giftes med ham den 24. april i år. Vi er mange, der ønsker Guds rige velsignelse over dem og deres liv sammen.

Preben Bredesgaard

Studerterne

KLF er repræsenteret på universiteterne i Århus, Odense og København i form af studentergruppen Kristne Medicinere (KM). KM er altid interesseret i at få besøg af medlemmer af KLF, som har noget, de gerne vil dele med de studerende. De respektive grupper mødes typisk ugentligt eller hver anden uge til bøn, foredrag, fælles-spisning eller samvær.

I Århus er der ca. 40 tilknyttede, og man mødes hver tirsdag i lige uger kl. 16 i Medicinerhuset.

I Odense er der ca. 25 tilknyttede, og man mødes hver tirsdag i ulige uger kl. 19.30. Intet fast mødested.

I København er der ca. 30 tilknyttede, og man mødes hver tirsdag kl. 16 til bøn i Studenterhuset ved Panum Institutet

Århus:

23. april besøger vi Lone Andersen, overlæge på kardiologisk afdeling, Vejle sygehus.

Desuden ser vi frem til besøg af Johannes Birkild, som er psykolog på Vejle sygehus. Han vil fortælle fra sin hverdag, hvor han i samarbejde med sygehuspræsten superviserer ansatte og patienter. I samtalerne spiller troen på Gud en vigtig rolle.

København:

6. april: Intelligent Design – foredrag og efterfølgende debat ved lektor Ole Vang, kl. 16.30 i store mødesal på Panum Institutet. Bagefter er der gratis ursuppe til alle fremmødte i Studenterhuset ved Panum.

26. juni kl. 18:00: Sommerfest hos Andreas Hoff, Refsnæsgade 41 3. Tv, Nørrebro

Odense:

Samling hver tirsdag i ulige uger kl.19.30

INFO

For yderligere information om KM, arrangementer, mødesteder osv., kontakt:

Århus: Elisabeth Ellingsen,
elisabeth.ellingsen@studmed.au.dk

Odense: Ida Louise Høgsbro,
ida.hoegsbro@gmail.com

København: Boje Ehmsen,
bkehmsen@gmail.com

Area Students Representatives

22. sept. -09 overtok vi som team offisielt vervet som Area Student Representative (ASR) for vår region innad i ICMDA, som omfatter Skandinavia og Baltikum. Vi avløste dermed kollega Laura Räisanen fra Finland, som har vært ASR i regionen siden -05 etter kollega Espen Heen.

Sini (31) er fra Finland og har studert i Umeå. Inntil nylig har hun arbeidet som lege ved en ungdoms-psykiatrisk avd. i Jyväskylä, Finland. Hun og ektemannen flytter i skrivende stund snart til Eskilstuna i Sverige, der hun skal arbeide ved en indremedisinsk avd. Sini har bl.a. vært aktiv i det kristelige studentarbeidet i Sverige. Anete (26) er opprinnelig fra Latvia og har studert i Riga. Geir-Anders (25) er fra Norge og har studert ved Universitetet i Oslo. Anete og GA gifta seg aug. -08 og arbeider for tida som turnusleger i Førde i Norge. De har under studietida vært bl.a. delaktige i det kristelige studentarbeidet i henholdsvis Riga og Oslo, og har også deltatt på flere baltiske sommerleire.

På bakgrunn av ulike referansegrunnlag innad i teamet skal Sini ha hovedansvar for Danmark, Sverige, Finland og Island, mens Anete og GA skal ha sitt fokus mest på Norge, Estland, Latvia og Litauen. Det er med stor ydmykhet vi har tatt over stafettspinnen fra Laura, og vi ber om forbønn for en smidig overgangsfase og visdom i videreføringen av hennes arbeid. Samtidig gleder vi oss til å bli kjent med nye mennesker fra våre land og naboland og få et mer helhetlig inntrykk av studentarbeidet som foregår i regionen enn det vi har fått tidligere i de sammen-

henger vi har vært involvert. Vi håper å kunne legge til rette for flere regionale møtepunkt i tida framover, bl.a. har vi et ønske om å arrangere en ledertrenings-samling etter mønster fra tidligere slike.

Vi vil gjerne dele et par bønneemner fra regionen:

Be for hardt pressede studenter i CMF-gruppa i Riga, Latvia, at de må bevare gløden og samholdet tross tøffe tider med høyt karrieremessig fokus.

Det er nylig opprettet et nettverk av kristne helsefag-studenter og unge leger på Island, som raskt vokser. Takk for det Gud har gjort så langt for å reise opp dette arbeidet, og be om visdom for veien videre.

Minner om muligheten til å delta på flg. regionale/internasjonale samlinger:

Baltisk sommerleir i Latvia planlagt til 06.-11.08.10

ICMDA World Congress 2010 i Punta del Este, Uruguay 01.-08.07

Ved interesse for et eller flere av de ovennevnte arrangementer eller ved andre spørsmål eller bønneemner kan vi kontaktes på seelanti@hotmail.com / gakaldal@gmail.com. Vi er også svært interessert i å høre om hva som skjer av lokale møter og større arrangementer rundt om i regionen!

Med ønske om Guds velsignelse!

Sini Vaali, Anete og Geir-Anders Kaldal

"Mit liv er i Guds hænder"

Kristelig Lægeforenings årstema for 2010 er "Liv og død i lægehænder". Man kunne måske heraf forledes til at tro, at vi som læger hersker over liv og død. Det kommer nok ikke bag på dette blads læsere, at dette ikke er bestyrelsens holdning.

Et af argumenterne i den seneste tids debat om indførelse af aktiv dødshjælp har været, at når man gennem hele livet har fået lov til at bestemme i alle vigtige forhold, så vil man også selv bestemme, når det drejer sig om livets afslutning.

Hertil er at sige, at vi ikke bestemmer noget som helst i de fleste af livets afgørende forhold. Vi vælger ikke selv at blive født, hvilken familie vi fødes ind i, vore evner eller vort helbred, og vi kan ikke selv vælge den kærlighed, vi bliver mødt med. Disse forhold er helt og holdent Guds gaver til os - givet af nåde og ikke efter fortjeneste.

Som læger skal vi bekæmpe sygdom og lidelse og om muligt være med til at udskyde døden. På den måde får vi lov til at arbejde med på Guds

fortsatte skaberværk. MEN vi skal ikke gøre os til af at være herre over liv og død. Det må vi overlade til Ham, der har al magt i Himlen og på jorden!

Vi forstår ikke altid Guds dispositioner; men vi må bøje os for dem alligevel. Samtidig er det godt at vide, at uanset hvad vi skal igennem, så er vi som kristne altid i Guds hånd. Vores kristne tro er ikke nogen forsikring mod hverken sygdom, lidelse eller død. Den er derimod en "tryghedsskabende foranstaltning", som fortæller os, at Gud er os nær, uanset hvad vi skal igennem.

Dette er meget fint udtrykt i nedenstående lille salmevers skrevet af Emil Larsen:

"Foran mig går en vej, jeg ikke kender,
en sti, hvorom i dag jeg intet ved.
Jeg aner ikke, hvad i morgen hænder,
om dagen bringer kampe eller fred.

**Men ét jeg ved:
mit liv er i Guds hænder,
og Gud er evig kærlighed."**

Hans Holmsgaard

Immanuel Bitsch-Larsen

Søndag den 7. februar døde Immanuel Bitsch-Larsen, Hogager ved Holstebro i en alder af 94 år. Han var et usædvanligt menneske, som fik et usædvanligt livsforløb, fordi han hele sit liv var tro mod sit kald om at rejse til Afrika.

Immanuel Bitsch-Larsen blev født den 21. september 1915 i et kristent hjem. Allerede som 11-årig fik han kaldet til at skulle være missionær.

I 1944 fik han sin embedseksamen og samme år blev han gift med Valborg. Efter en tid med egen lægepraksis, blev denne solgt og 2. påskedag 1951 blev parret indviet som missionærer i Jerusalemskirken (Metodistkirken i København). Senere samme år rejste de til Tunda i det centrale belgiske Congo, senere Zaïre, nu DR Congo. Pga. urolighederne i slutningen af 1960 i forbindelse med Congos overgang til selvstændighed blev de med deres 6 børn evakueret. De vendte tilbage til Danmark og Immanuel fik ansættelse på Gentofte Hospital, hvor han blev uddannet anæstesiolog. I 1964 blev han ansat som overlæge på Maribo Sygehus, hvor han var frem til sin pensionering i 1985.

Tjenesten som missionær brændte tydeligt i Immanuels hjerte. Han har således et stort antal gange påtaget sig vikaropgaver som lægemissionær.

I 1985 rejste han sammen med Valborg tilbage til Zaïre og arbejdede igen på forskellige missionshospitaler til 1989, dog afbrudt af flere perioder i Danmark, for at holde ferie og indsamle penge og materiale.

I 2007 blev han ringet op af Høvding Tunda, som spurgte om han ville hjælpe. I 2008 oprettede han foreningen Tundas venner og i 2008 og 2009 var han i Tunda i fire uger og behandle patienter og oplære lægerne.

På vores årsmøde i september 2009 havde vi

den store glæde, at Immanuel Bitsch-Larsen, trods nylig sygdom var med og fortalte levende om sit liv og den sidste tur til Tunda.

Æret være Immanuel Bitsch-Larsens minde!

Sten Houmøller-Jørgensen.

**Modtager: Henrik Vinther Krogh
Langerhusevej 46
7673 Harboøre**

Afsender: Kristelig Lægeforening . Sprogøvej 27 . 7680 Thyborøn

TANKER TIL EFTERTANKE

DAGEN I DAG = DAGLIGDAGEN

Husker du på den?

Sætter du pris på den?

Er du glad for den?

Hvad fylder du den med?

Giver du den livskvalitet?

Hvad er din daglige livskvalitet?

Ønsker du at ændre den?

DAGENE= HOLDEPUNKTERNE I LIVET

MÆRKEDAGE

Fødselsdage, Festsdage, Bryllupsdage etc.

Arbejdsdage, Fridage, Feriedage

Gode dage

Onde dage

Dødsdage

DAGENE DANNER ÅR - ÅRENE DANNER DIT

LIV - LIVET LEVES UNDERVEJS

ER DU TILFREDS MED INDHOLDET?

FIK DU BRUGT DINE TALENTER OG MULIGHEDER?

OVERVEJELSER OG PLANLÆGNING:

NÅEDE DU MÅLET MED DIT LIV?

HVAD VIL DU HELST HUSKES FOR?

HVAD TROR DU ANDRE VIL HUSKE DIG FOR?

Retfærdige og vise menneskers liv er i Guds hånd, og alligevel er der ingen, som kan forudsige, hvilken skæbne der venter dem -

om de kommer til at opleve lykke eller ulykke.

Prædikerens bog 9 vers 1

Ja, dette er menneskets lykke: At sige ja til livet. Og det er en ekstra lykke, når et menneske bliver velsignet med velstand fra Herren og får helbred til at nyde sin velstand. At glæde sig over sit arbejde og med taknemmelighed leve i de kår, man har fået - det er i sig selv en gave fra Gud. Den, som kan nyde denne gave, bekymrer sig hverken om fortid eller fremtid; for Gud giver ham den glæde, der findes i nuet.

Prædikerens bog 5 vers 17-19

Preben Bredesgaard

Kommende arrangementer:

1. - 8. juli 2010

ICMDA XIV World Congress i Uruguay

24. - 26. september 2010

Kristelig Lægeforenings årsmøde

Tema: Livskvalitet.

Se KLFs hjemmeside: klf-dk.org

S E R P E N S

A E N E U S